

Tadas Juknevičius, 2016 m. vasario 5 d.

MOKSLINĖS VEIKLOS VERTINIMAS: VERTINIMO PRINCIPAI IR REZULTATŲ TAIKYMAS SKIRIANT BAZINĮ FINANSAVIMĄ

Mokslinės veiklos palyginamojo tyrimo principai

1. Vertinami įvairūs mokslinės veiklos aspektai.
2. Kompleksinis požiūris: sisteminis lygmuo, institucinis lygmuo, padalinio lygmuo.
3. Aukštos kvalifikacijos tarptautiniai ekspertai
4. Institucijos suskirstytos į tematinius vertinamuosius vienetus (pagal sritis, mokslininkų grupes ir pan.).
5. Savianalizė.
6. Susitikimai su vertinamaisiais vienetais ir grįžtamasis ryšys.

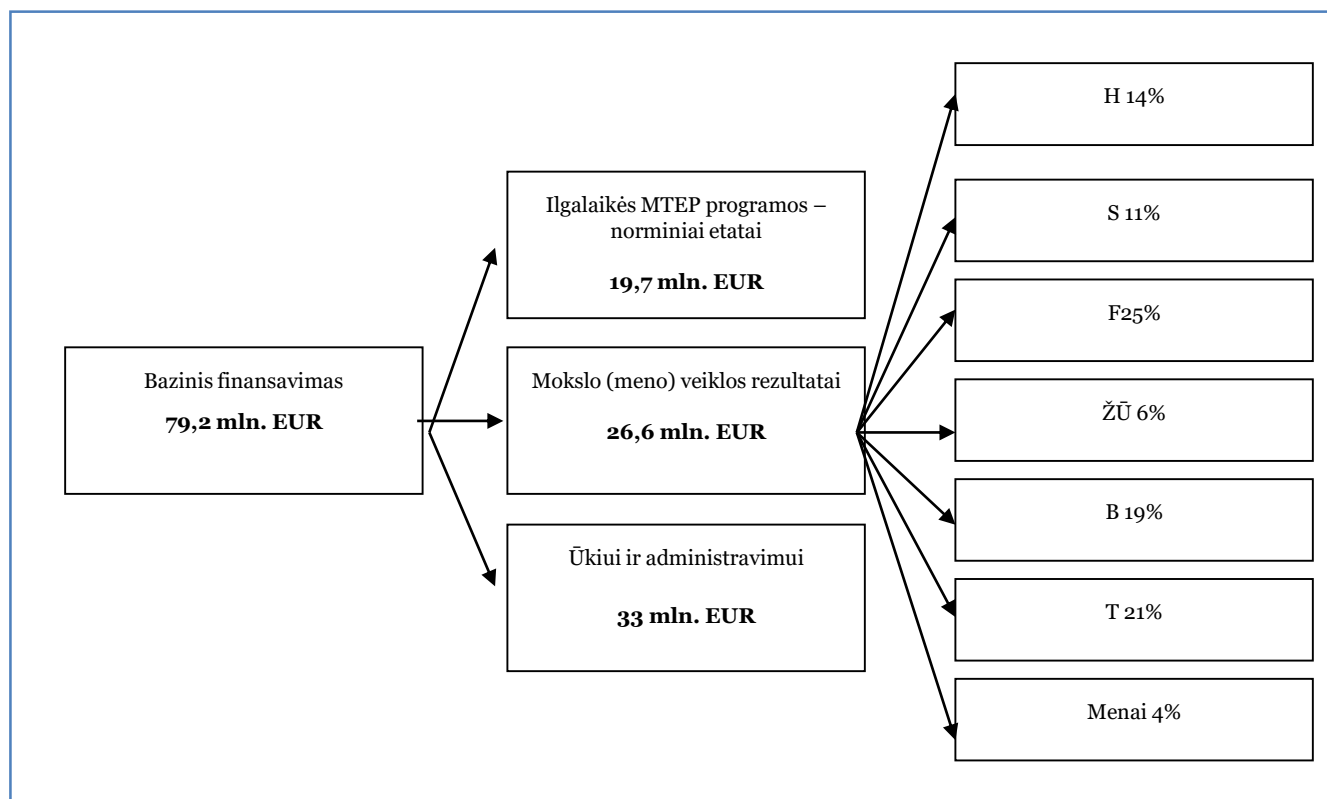
Vertinimo skalė

1. Mokslinių tyrimų kokybė
  2. Mokslinių tyrimų socio-ekonominis poveikis Lietuvoje
  3. Infrastruktūra
  4. Mokslinių tyrimų vadyba
  5. Plėtros potencialas
- B. Bendras vertinimas

– *Ekspertai turi pateikti bendrąjį vertinimą remiantis ne aritmetiniais skaičiavimais, bet bendru įspūdžiu apie vertinamąjį padalinį*

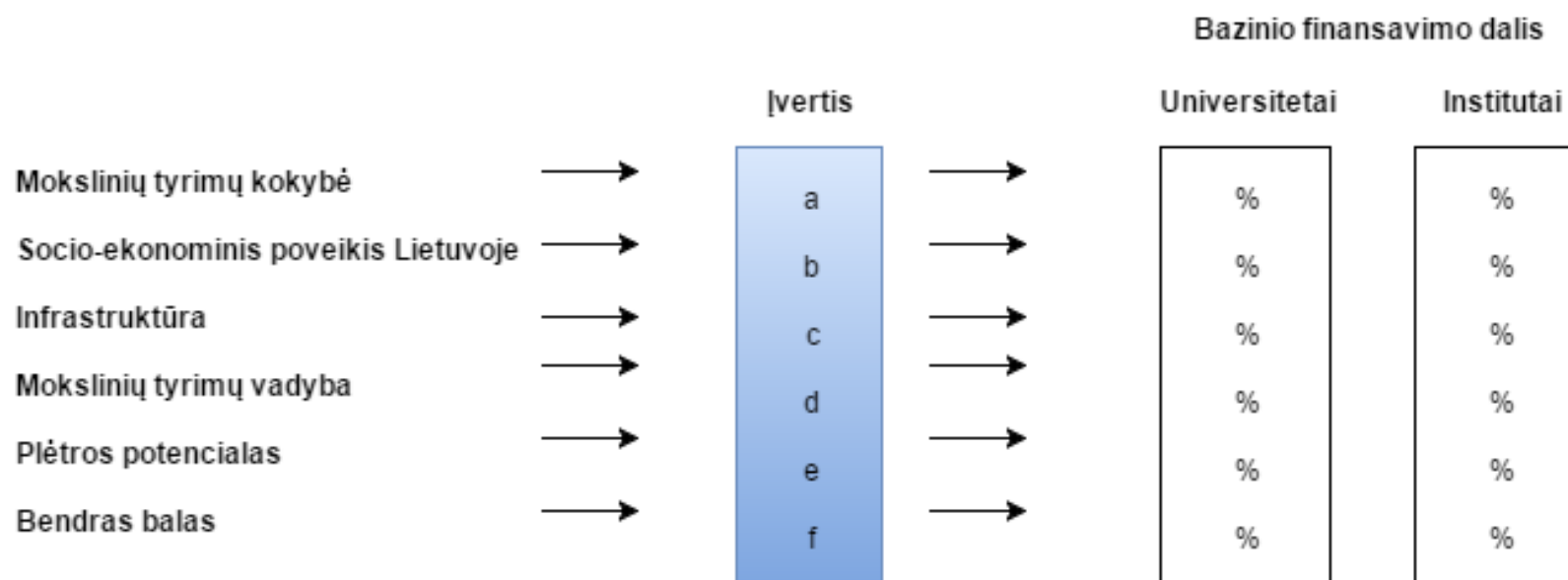
Esamas bazinis finansavimas (2016 m.)

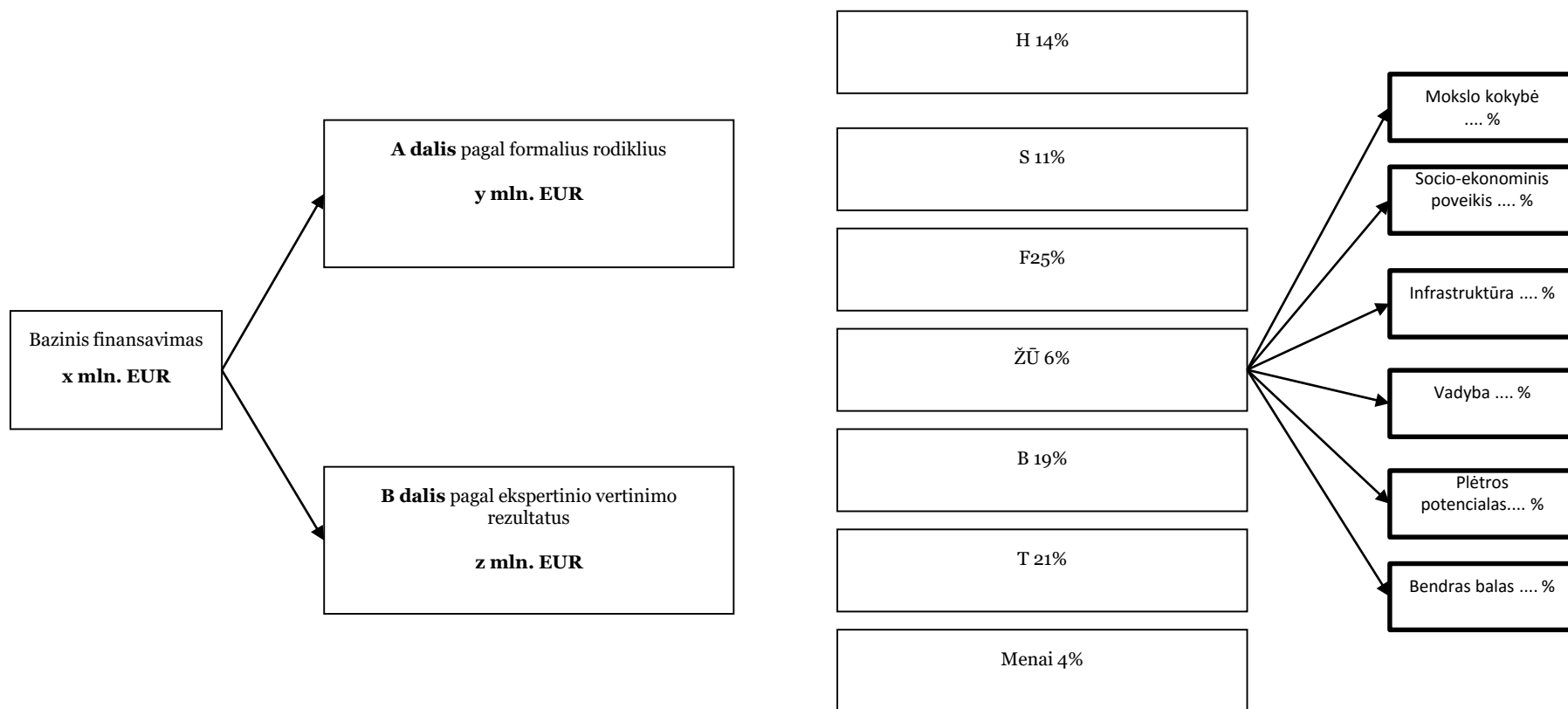
Finansavimo principai

- **Bibliometrinio ir ekspertinio vertinimo santykis (ŠMM siūlymas)**
  - 1/2 (1/3 , 1/4 , 1/5?) bibliometrinis vertinimas;
  - 1/2 (1/3 , 1/4 , 1/5?) ekspertinis vertinimas.
- **Finansavimo skyrimo principai**
  - Tiesinis ar netiesinis lėšų dalijimas (visi gauna proporcingai rezultatams ar geriausieji dalinasi didesnę dalį (UK atvejis);
  - Atsižvelgimas į institucijos tipą (misiją) ir šalies mokslo politiką;
    - Ar universitetai ir institutai konkuruoja?
    - Kokie svoriai taikomi skirtingiems ekspertinio vertinimo kriterijams?
  - 2 būdai kaip susieti balus su lėšomis;
  - Lėšų padalijimas tarp sričių ir padalijimo peržiūra pagal tarptautinio lygio VV dalį srityje;
- **Sprendimas dėl blogiausiai įvertintų VV**

Palyginamojo tyrimo rezultatų taikymas

Siūlomas naujas bazinio finansavimo modelis

Čekijos atvejis

Criteria and their weights	CZK
Scientific research excellence: 10%	10,000,000
Overall research performance: 50%	50,000,000
Societal relevance: 10%	10,000,000
Membership of the research community: 10%	10,000,000
Research Environment: 20%	20,000,000
Total ('PRFS pot')	100,000,000

Čekijos atvejis

Įprastinis scenarijus – institucijų veiklos kokybė kėlimas

Default scenario	ScRO	IBRO	PSRO	NatRes
Scientific research Excellence	10%	5%	5%	5%
Overall research Performance	50%	50%	50%	50%
Societal Relevance	10%	20%	20%	20%
Membership of the research community	10%	5%	5%	5%
Research environment	20%	20%	20%	20%
Total	100%	100%	100%	100%

Vidutinis scenarijus – mokslinės veiklos kokybės kėlimas įvertinant institucijų specifiškumą

Medium scenario	ScRO	IBRO	PSRO	NatRes
Scientific research excellence	20%	5%	5%	5%
Overall research performance	50%	50%	40%	40%
Societal relevance	5%	20%	30%	30%
Membership of the research community	10%	5%	5%	5%
Research environment	15%	20%	20%	20%
Total	100%	100%	100%	100%

Radikalus scenarijus – mokslinės veiklos kokybės kėlimas ir socio-ekonominis poveikis

	ScRO	IBRO	PSRO	NatRes
Scientific research excellence	70%	5%	0%	0%
Overall research performance	10%	10%	15%	15%
Societal relevance	5%	70%	70%	70%
Membership of the research community	5%	5%	5%	5%
Research environment	10%	10%	10%	10%
Total	100%	100%	100%	100%

Įverčių susiejimas su lėšomis

1 alternatyva

- Lėšos kiekvienoje mokslo srityje padalijamos į 6 grupes (pagal vertinimo kriterijus).
  - Kiekvienos grupės lėšos dalijamos institucijoms pagal balus, normuotus pagal mokslininkų/tyrėjų FTE.
- + paprastumas; atsižvelgiama į VV dydį.
- rizika dėl manipuliavimo etatais.

1 alternatyva

Pagal institucijų/vertinamųjų vienetų dydį (FTE) ir kiekvieno kriterijaus įvertį

Mokslo sritis X

	Mokslininkų/ tyrėjų FTE	Įvertis	Svertinis dydis	Dalis	Lėšų suma
VV 1	10	4	40	40/76	7,894
VV 2	18	2	36	36/76	7,105
Iš viso	28		76		15,000

2 alternatyva

2 alternatyva:

- Lėšos kiekvienoje mokslo srityje padalijamos į 6 grupes (pagal vertinimo kriterijus);
  - Kiekvienoje srityje pagal kiekvieną kriterijų paskaičiuojami vidutiniai institucijos/šalies įverčiai;
  - Nukrypimas nuo vidutinio šalies įverčio lemia finansavimo dydžio pokyčius.
-
- + Reikalingas politinis sprendimas dėl įverčių ribų.
  - Neatsižvelgiama į FTE skiriant finansavimą.

2 alternatyva

Pagal kiekvieno kriterijaus įverčių vidurkius

Mokslo sritis X

	Kriterijus 1	Kriterijus 2	Kriterijus 3	Kriterijus 4	Kriterijus 5	FTE
VV1	2	4	1	3	2	20
VV2	3	2	1	5	2	8
VV3	4	3	2	2	2	50
Institucija 1 (vidurkis)	3.38	3.15	1.64	2.56	2.00	78

	Kriterijus 1	Kriterijus 2	Kriterijus 3	Kriterijus 4	Kriterijus 5	FTE
VV1	2	4	1	3	2	20
VV2	3	2	1	5	2	8
VVx	...	...	...	...	...	...
VVz	...	...	...	...	...	...
Šalies vidurkis	2.35	3.07	1.89	3.65	2.19	14 000

2 alternatyva (susitarimas dėl ribinių dydžių)

- Institucijos įvertis mažesnis nei 50% nacionalinio vidurkio: institucija gauna 50% mažiau nei praėjusiam periode
- Institucijos įvertis didesnis nei 50% bet mažesnis nei 75% nacionalinio vidurkio: institucija gauna 25% mažiau nei praėjusiam periode
- Institucijos įvertis didesnis nei 75% bet mažesnis 125% nacionalinio vidurkio : institucija gauna tiek pat keik mažiau nei praėjusiam periode
- Institucijos įvertis didesnis nei 125% bet mažesnis nei 150% nacionalinio vidurkio: institucija gauna 25 % daugiau nei praėjusiam periode
- Institucijos įvertis didesnis nei 150% nacionalinio vidurkio: institucija gauna 50% daugiau nei praėjusiam periode

2 alternatyva

Mokslo sritis X

	Kriterijus 1	Kriterijus 2	Kriterijus 3	Kriterijus 4	Kriterijus 5
Institucija 1	3.38	3.15	1.64	2.56	2
Nacionalinis vidurkis	2.35	3.07	1.89	3.65	2.19
Santykis	1.438298	1.026059	0.867725	0.70137	0.913242
Finansavimo sprendimas	+25%	Lieka tas pats	Lieka tas pats	-25%	Lieka tas pats

	1 periodo finansavimas	Vertinimo rezultatai	1x (1 periodo finansavimas x vertinimo rezultatai)	Biudžeto koeficientas	2 periodo finansavimas
Institucija 1	20	+25%	25		30.3
Institucija 2	180	+25%	225		272.7
Institucija 3	70	-50%	35		42.4
Institucija 4	80	-25%	60		72.7
Institucija 5	100	+50%	150		181.8
Iš viso	450		495	1,212121	600

Palyginamojo tyrimo rezultatų taikymas blogiausiai įvertintiems VV

Jeigu:

- Vertinamasis vienetas įvertintas 0 arba 1 daugiau nei viename kriterijuje;
- Vertinamojo vieneto bendras įvertis yra 0 arba 1;
- Vertinamojo vieneto mokslinių tyrimų veikla įvertinta 0 arba 1;
- Instituto vertinamojo vieneto socio-ekonominis poveikis įvertintas 0 arba 1.

Tai:

- Po trejų metų kartojamas vertinimas;
- Nepagerėjus rezultatams, vertinamojo vieneto nebelieka – negauna bazinio finansavimo.

Reikalingas sutarimas

- Kokia dalis lėšų skirstoma pagal kiekvieną iš kriterijų?
- Kokiu būdu balai susiejami su lėšomis – 1 alternatyva ar 2 alternatyva?
- Universitetai ir institutai - kartu ar atskirai?
- Ar vertinimo rezultatai turi įtaką lėšų padalijimui tarp sričių?
- Ką daryti su prasčiausiai įvertintais padaliniais?

MŪSŲ ĮRODYMAI – JŪSŲ SPRENDIMAI